

MEDZINÁRODNÉ KLIMATICKÉ DOHODY

Časová os zachytávajúca kľúčové udalosti svetového úsilia v ochrane klímy ponúka prehľad hlavných medzinárodných klimatických stretnutí, ich aktérov a výsledkov.

KONFERENCIE, SUMMITY, JEDNANIA ALEBO PANELY označujú stretnutia aktérov tvoriacich klimatickú politiku (najmä politikov, zástupcov mimovládnych organizácií a biznisu).

Prvá svetová klimatická konferencia v Ženeve
Zvolaná Svetovou meteorologickou organizáciou (WMO). Zúčastňuje sa vedecká komunita a hlavným výstupom je rozhodnutie o vzniku Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC).

Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji v Rio de Janeiro (známa ako **Summit Zeme**)
Zvolaná OSN, zúčastňuje sa 172 krajín spolu so zástupcami medzivládnych organizácií. Výstupom je ustanovenie Rámcovej zmluvy o zmene klímy (UNFCCC).

IPCC Medzivládny panel o zmene klímy
Intergovernmental Panel on Climate Change

UNEP Program OSN pre životné prostredie
United Nations Environment Programme

WMO Svetová meteorologická organizácia
World Meteorological Organization

UNFCCC Rámcová zmluva OSN o zmene klímy
United Nations Framework Convention on Climate Change

COP Konferencia zmluvných strán
Conference of Parties

Vzniká Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC)
Založený WMO a Programom OSN pre životné prostredie (UNEP). Ide o apolitický orgán združujúci vedcov. Každých päť rokov vydáva správu o stave klímy.

Prvá konferencia zmluvných strán (COP) UNFCCC v Berlíne

COP 3 v Kjóte

COP 16 v Kankúne

COP 21 v Paríži

COP 26 v Glasgowe

STRETNUTIA

VÝSTUPY

MEDZINÁRODNÉ ZMLUVY
(mnohostranné dohody, zmluvy, protokoly) stanovujú všeobecný rámec, ktorý sa zaväzujú naplňovať.

Vznik Rámcovej dohody OSN o zmene klímy (UNFCCC)
Zhoda na nutnosti riešiť klimatickú zmenu; zaviedla povinnosť štátov poskytovať prehľad o svojich emisiách a zúčastňovať sa každoročných konferencií (COP). Platná do súčasnosti.

Kjótsky protokol
Medzinárodná zmluva k UNFCCC. Priemyselné krajiny sa v nej zaviazali znížiť emisie skleníkových plynov o 5,2 %. Dnes už neplatí, nahradila ju Parížska dohoda.

Parížska dohoda
Medzinárodná dohoda k UNFCCC, ktorá nadväzuje na Kjóto. Podpísaná 195 krajinami a EÚ a stanovuje cieľ udržať oteplenie pod 2 °C a deklaráciu úsilia o neprekročenie 1,5 °C. Platná v súčasnosti.

IPCC Špeciálny report 1,5 °C
Sumarizačná vedecká správa pre vlády obsahujúca cesty k udržaniu oteplenia pod 1,5 °C a klimatické scenáre dopadov oteplenia, pokiaľ dôjde k prekročeniu tejto hranice.

POLITIKY (legislatívne opatrenia a nástroje, konkrétne implementácie) slúžia k napĺňaniu záväzkov plynúcich z medzinárodných zmlúv v kontexte konkrétnej krajiny.

Systém EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS)
Spoplatňuje emitentov skleníkových plynov vo vybraných sektoroch hospodárstva.

Zelený klimatický fond
Zaväzuje ekonomicky rozvinuté krajiny finančne prispievať na klimatické opatrenia v rozvojových krajinách.

Zelená dohoda pre Európu
Klimatická politika Európskej komisie smerujúca k dlhodobu ekologicky udržateľnej bezuhlíkovej ekonomike.

Európsky klimatický zákon
EÚ sa právne zaviazala dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu.

Fit for 55
Balíček legislatívnych návrhov, ktorého cieľom je znížiť emisie do roku 2030 o 55 % (oproti roku 1990).